

รายงานสถานการณ์ข้าวไทย เดือนมีนาคม 2554

โสภิต พงษ์รัตนานุกูล
ดวงทิพย์ ศิริกาญจนารักษ์
ส่วนเศรษฐกิจภาค สำนักงานภาคเหนือ

ข้อความที่ปรากฏในบทวิเคราะห์
เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโดยเฉพาะ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย

บทสรุป

เดือนมีนาคม 2554 สภาพอากาศหนาวเย็นและฝนตกนอกฤดูกาล ส่งผลให้ผลผลิตข้าวนาปรังปีการผลิต 2554 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ นอกจากนี้ ยังส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกเจ้าในประเทศเดือนนี้ลดลงจากเดือนก่อนและระยะเดียวกันปีก่อนตามคุณภาพสินค้า **ทางการส่งออกขยายตัวต่อเนื่องจากเดือนก่อน โดยเฉพาะกลุ่มข้าวขาว** แม้ว่าผลผลิตข้าวรอบการผลิตหลักของเวียดนามจะเริ่มออกสู่ตลาดบ้างแล้ว แต่เนื่องจากเวียดนามคงมีข้อจำกัดในการรับคำสั่งซื้อ เนื่องจากสต็อกภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำมาก และมีคำสั่งซื้อค้างส่งมอบอีกจำนวนหนึ่ง ส่งผลให้ผู้นำเข้าข้าวในต่างประเทศหันมานำเข้าข้าวจากไทยแทน

ไตรมาส 1 ปี 2554 ผลผลิตข้าวเปลือกนาปรังออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามการเพิ่มขึ้นของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เนื่องจากภาวะอากาศเอื้ออำนวยและน้ำในเขื่อนอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นสำคัญ ทางด้านราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงตามปริมาณข้าวในตลาดที่เพิ่มขึ้น และคุณภาพข้าวเปลือกลดลง เนื่องจากบางส่วนได้รับความเสียหายจากภาวะอากาศแปรปรวนในเดือนสุดท้ายของไตรมาส ทางด้านการส่งออกข้าวไทยขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้าวขาว

1. การผลิตและการค้าข้าวไทยเดือนมีนาคม 2554

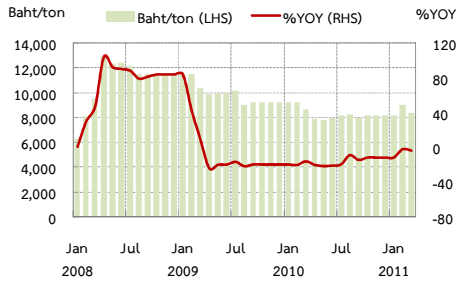
1.1 การผลิตข้าวไทยและราคาข้าวเปลือกภายในประเทศ

เดือนมีนาคม 2554 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปรับผลผลิตข้าวนาปรัง ปีการผลิต 2554 ลดลงจากเดิม 9.5 ล้านตัน เหลือ 9.4 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าผลผลิตบางส่วนได้รับความเสียหายจากสภาพอากาศหนาวและฝนตกนอกฤดูกาล¹ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตข้าวนาปรัง ปี 2554 เมื่อเทียบกับปีก่อนเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 สำหรับในเดือนมีนาคม 2554 ผลผลิตออกสู่ตลาดแล้วประมาณ 2.6 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ของผลผลิตตลอดฤดูกาล

ทางด้าน **ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศ เดือนมีนาคม 2554** สะท้อนจากราคาที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรัง ณ ระดับความชื้น 14-15% เฉลี่ยตันละ 8,384 บาท ลดลงจากเดือนก่อนตามฤดูกาล และลดลงร้อยละ 3.5 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน และคุณภาพข้าวเปลือกลดลงจากสภาพอากาศแปรปรวน

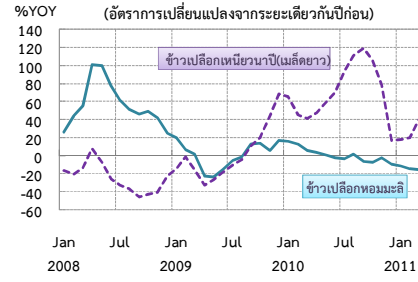
¹ อากาศที่หนาวเย็นนอกฤดูการผลิต จะส่งผลทำให้เมล็ดข้าวเปลือกที่กำลังเติบโตสำหรับฝนตกนอกฤดูการผลิต จะทำให้ข้าวมีความชื้นสูงและเมื่อนำไปสีจะทำให้ได้ข้าวสารหักในปริมาณมาก

ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรัง 14-15%ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

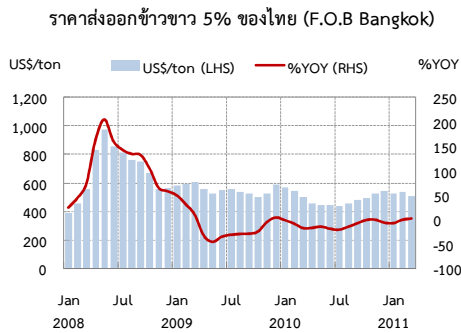
สำหรับ ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวซึ่งเป็นผลผลิตรุ่นนาปี ปีการผลิต 2553/54 มีรายละเอียดดังนี้ ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ เฉลี่ยตันละ 11,821 บาท ลดลงจากเดือนก่อนที่เฉลี่ยตันละ 12,304 บาท และลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 15.3 ตามความต้องการในต่างประเทศชะลอตัวลง ขณะที่ ราคาข้าวเปลือกเหนียวนาปี ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่บริโภคภายในประเทศเป็นหลักเหลือส่งออกไม่มาก เฉลี่ยตันละ 14,955 บาท สูงขึ้นจากเดือนก่อนและระยะเดียวกันปีก่อน ตามปริมาณผลผลิตที่ลดลง²

ไตรมาส 1 ปี 2554 ผลผลิตข้าวเปลือกนาปรัง ออกสู่ตลาดแล้วประมาณ 2.6 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 27.6 ของผลผลิตนาปรังทั้งฤดูกาลผลิต เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น จากภาวะอากาศเอื้ออำนวยและน้ำในเขื่อนสำหรับพื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทานในลุ่มน้ำเจ้าพระยาอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นสำคัญทางด้านราคาข้าวเปลือกภายในประเทศส่วนใหญ่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรัง 14-15% เฉลี่ยตันละ 8,707.4 บาท ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.7 และราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเฉลี่ยตันละ 12,212 บาท ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.6 ตามปริมาณข้าวในตลาดที่เพิ่มขึ้น และคุณภาพข้าวลดลงเนื่องจากได้รับความเสียหายจากอากาศแปรปรวน สำหรับราคาข้าวเปลือกเหนียว เฉลี่ยตันละ 14,374 บาท สูงขึ้นร้อยละ 25.6 จากช่วงเดียวกันปีก่อนตามปริมาณผลผลิตที่ลดลง ขณะที่ความต้องการส่งออกคงมีต่อเนื่อง

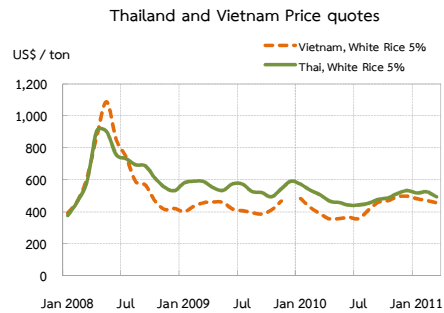
1.2 สถานการณ์การส่งออกข้าวไทย

กระทรวงพาณิชย์ กำหนดเป้าหมายการส่งออกข้าวสารในปี 2554 ปริมาณ 9.0 – 9.5 ล้านตัน มูลค่า ประมาณ 5,300 – 5,600 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนไทยส่งออกข้าวปริมาณ 8.9 ล้านตัน มูลค่า 5,341.3 ล้านดอลลาร์ สรอ. **เดือนมีนาคม 2554** ไทยส่งออกข้าวปริมาณ 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.6 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ส่งผลให้**ไตรมาส 1 ปี 2554** ไทยส่งออกข้าว ปริมาณ 2.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน เร่งตัวจากเดือนก่อนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.2 ตามความต้องการนำเข้าข้าวไทยจากต่างประเทศ แม้ว่าผลผลิตข้าวรอบการผลิตหลักของเวียดนามจะเริ่มออกสู่ตลาดบ้างแล้ว แต่เนื่องจากเวียดนามคงมีข้อจำกัดในการรับคำสั่งซื้อ เนื่องจากสต็อกภายในประเทศอยู่ในระดับต่ำมาก ส่งผลให้ผู้นำเข้าข้าวในต่างประเทศหันมานำเข้าข้าวจากไทยแทน

²สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คาดว่า ผลผลิตข้าวเปลือกเหนียวนาปี ปีการผลิต 2553/54 จะลดลงร้อยละ 1.15 เหลือ 6.17 ล้านตัน ตามผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงเป็นสำคัญ เนื่องจากภาวะอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย อีกทั้งเกษตรกรบางส่วนหันไปปลูกข้าวเปลือกเจ้าและข้าวหอมมะลิที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าจากโครงการประกันรายได้ของทางการแทน สำหรับพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.36

ที่มา: หอการค้าแห่งประเทศไทย

Sources : United States Department of Agriculture (USDA) and World Bank

ทางด้าน ราคาส่งออกข้าวไทย F.O.B Bangkok เดือนมีนาคม 2554 ราคาข้าวขาวอ่อนตัวลงจากเดือนก่อนตามฤดูกาล แต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการส่งออกข้าวไทย โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% เฉลี่ยตันละ 507 ดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากเดือนก่อนที่เฉลี่ยตันละ 538 ดอลลาร์ สรอ. แต่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.8 และราคาส่งออกข้าวนี้ 5% เฉลี่ยตันละ 520 ดอลลาร์ สรอ. ปรับตัวดีขึ้นจากเดือนก่อนที่ลดลงร้อยละ 7.4 เหลือลดลงร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

สำหรับราคาส่งออกข้าวหอมมะลิ เฉลี่ยตันละ 967 ดอลลาร์ สรอ. ใกล้เคียงกับเดือนก่อน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามการชะลอตัวของความต้องการส่งออก ขณะที่ราคาส่งออกข้าวเหนียว เฉลี่ยตันละ 1,028 ดอลลาร์ สรอ. สูงขึ้นจากเดือนก่อนและระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากปริมาณผลผลิตภายในประเทศลดลง แต่ความต้องการจากต่างประเทศคงมีต่อเนื่อง

ไตรมาส 1 ปี 2554 ราคาส่งออกข้าวขาวไทยปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ตามความต้องการส่งออก โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% เฉลี่ยตันละ 523 ดอลลาร์ สรอ. ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่ลดลงร้อยละ 9.7 เหลือลดลงร้อยละ 2.5 และราคาส่งออกข้าวนี้ 5% เฉลี่ยตันละ 536 ดอลลาร์ สรอ. ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนที่ลดลงร้อยละ 12.2 เหลือลดลงร้อยละ 8.1 สำหรับราคาข้าวหอมมะลิ เฉลี่ยตันละ 976 ดอลลาร์ สรอ. ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.3 สะท้อนตามความต้องการข้าวไทยในต่างประเทศ ขณะที่ราคาส่งออกข้าวเหนียวขยายตัวต่อเนื่อง

.....